

PROGRAM WYCIECZKI ZIĘBICE - PACZKÓW JEZIORO PACZKOWSKIE PASTERKA GÓRY STOŁOWE BOZANOVSKY SPICAK CZECHY ŁĘŻYCE

25.03 DO 26.03.2017

Sobota 25.03.2017.

07 :00 Wyjazd autokaru z parkingu przy aquaparku ulica Borowska we Wrocławiu.

Miejscowość: Ziębice

Kościół Św. Jerzego – Sanktuarium Męki Pańskiej

Najstarszy zabytek miasta powstały z połączenia hali dwunawowej wczesnogotyckiej z lat 1265-1275 i trójnawowego prezbiterium późnogotyckiego z lat 1477-1504. Obecne prezbiterium dostawiono w początkach XV w., a kaplicę Mariacką zbudowano w latach 1420-1423. W okresie 1706-1707 r. nastąpiło odnowienie obiektu i przebudowa sklepień; dzisiejszą formę zawdzięcza kościół restauracji w latach 1898-1900. Obecnie kościół w części zachodniej jest dwunawowy, czteroprzęsłowy, halowy, sklepiony krzyżowo na gurtach z żebrami i słupkami przyściennymi, rozdzielony rzędem, ciężkich, ośmiobocznych filarów. Prezbiterium jest trzynawowe, pseudobazylikowe, od wschodu zamknięte trójbocznie. Kaplicę Mariacką nakrywa sklepienie gwiazdowe. Od północy przylega do kościoła wysoka dzwonnica z kamienia, zwieńczona blankami i piramidalnym hełmem. Na fasadzie zachodniej zachował się ostrołukowy portal północny (południowy jest jego kopia z 1900 r.), który stanowi doskonały przykład rzeźby z okresu przejściowego romańsko-gotyckiego. We wnętrzu znajdują się dwa skrzydła ołtarzowe z początków XVI w., ze scenami z życia Marii, późnogotyckie tabernakulum kamienne, dwa gotyckie krucyfiksy, rzeźbiony tryptyk z początków XVI w., oraz kamienna ambona z 1595 r. Na ścianach prezbiterium freski ze scenami z życia Chrystusa, pochodzące z XV w., a sceny z Pasji na ścianie wschodniej z początków XVI w. Na ścianach liczne nagrobki i epitafia z drugiej poł. XVI w. Przebudowy kościoła nie zatępiły pierwotnego wyposażenia i w efekcie sąsiadują ze sobą elementy gotyckie, renesansowe, barokowe i rokoka.

Adres: ul. Gliwicka 4, 57-220 Ziębice

Telefon: 074 819 12 49

Ratusz

Ratusz pierwotny uległ gruntownej przebudowie w latach 1887-1890. Zachowała się z niego jedynie wieża z rzeźbionymi fragmentami z 1561 r., dołem kwadratowa, górą przechodząca w ośmiobok. Ratusz liczy zaledwie 100 lat. Znajduje się w nim siedziba Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego.

Adres: Rynek 44, 57-220 Ziębice

Telefon: 074 819 13 78

Zespół klasztorny Krzyżowców

Obejmuje Kościół Św. Piotra i Pawła z XIII w. Przebudowany całkowicie w latach 1726-1730 w stylu barokowym, oraz budynek klasztorny z XVIII w. Kościół szpitalny Św. Piotra i Pawła, założony ok. 1270 r. jako kaplica szpitalna zakonu krzyżowców z czerwoną gwiazdą. Budowlę obecną wzniesiono w latach 1726-1730 w stylu barokowym. Kościół założono na planie krzyża greckiego z prostokątną wieżą przy południowej ścianie. Wnętrze jednonawowe, nakryte spłaszczoną eliptyczną kopułą, zachowało wystrój współczesny budowie obiektu.

Adres: ul. Kolejowa 27, 57-220 Ziębice

Telefon: 074 819 12 53

Kościół poewangelicki

Wybudowany w latach 1796-1797 wg projektu architekta N. von Gneisenau z Brzegu, na miejscu zameczku książęcego z XV w., zburzonego w 1791 r. Reprezentuje on rzut typowy dla śląskich rozwiązań K. G. Langhansa; prostokątny z wieżą na osi dłuższej. Wnętrze pierwotnie dwukondygnacyjne z emporami założonymi na elipsie, po zniszczeniach wojennych w 1945 r., zostało adaptowane w latach 1968-1969 dla celów oświaty.

Ziębice

Pomnik poległych w I Wojnie

Światowej

Znajduje się na p.łocnej ścianie wieży kościoła św. Jerzego. Przedstawia rzeźbę Jezusa Ukrzyżowanego. Krzyż wraz z trzema postaciami umiejscowiony jest na kamiennym podwyższeniu. Po bokach rzeźby umieszczono dwie duże kamienne tablice z mieszkańcami Ziębic. Poniżej rzeźby zawisła mniejsza tablica w języku niemieckim, z informacją fundacji pomnika przez ziębicką parafię św. Jerzego, rokiem 1933 oraz krzyżem żelaznym.

ZAMEK WODNY W 1903/1904 r. w Ziębicach założono wodociągi, które czerpały wodę ze studni głębinowej. Powstał jednak problem z jej dostarczeniem - konieczna stała się budowa wieży ciśnień. Zdecydowano się ją umieścić na jednym z parkowych wzgórz. Towarzystwo Upiększania dołożyło starań by ta budowla stała się ozdobą ziębickiego parku. Wrocławski architekt Feliks Henry zaprojektował ciekawy obiekt z piaskowca, który nazwano "Zamkiem wodnym", tym bardziej, że wiele ozdób i detali nawiązywało do wody. Wieża ciśnień w ziębickim parku służyła aż do 2001 r., kiedy oddano do użytku nową wieżę, ulokowaną za parkiem. Wciąż jednak "Zamek wodny", tak jak chcieli członkowie Towarzystwa Upiększania, jest prawdziwą ozdobą miejskiego parku.

Ulica Parkowa

Synagoga w Ziębicach

– synagoga znajdująca się w Ziębicach, przy ulicy Wąskiej 11. Jest rzadkim i jednym z najlepszych przykładów budynków w stylu angielskiego neogotyku na Dolnym Śląsku.

Synagoga jest obiektem, który stanowi wartość zabytkową. Została ona wpisana do krajowego rejestru zabytków nieruchomych pod numerem 1353/WŁ w dniu 26 września 1991 roku.

Koncepcje budowy synagogi narodziły się w 1843 roku. Wkrótce zakupiono działkę budowlaną przy ulicy Wąskiej, na której 22 sierpnia 1844 roku położono kamień węgielny pod budowę synagogi, którą zaprojektował królewski mistrz murarski Tischler z Wrocławia. Nadzór nad pracami budowlanymi sprawował budowniczy Seche. W 1845 roku gmina żydowska zorganizowała zbiórkę pieniędzy na pokrycie kosztów budowy.

Uroczyste otwarcie synagogi nastąpiło 30 października 1845 roku. Między 1933 a 1934 rokiem synagoga została zdewastowana przez hitlerowców i przeznaczona na magazyn zbożowy, który mieścił się w niej jeszcze przez rok po zakończeniu II wojny światowej.

W 1946 roku synagoga została odnowiona i ponownie otwarta dla celów kultowych. Po

wydarzeniach z marca 1968 roku i wyjeździe prawie całej społeczności [żydowskiej](#) z miasta, synagoga została zamknięta. Obecnie opuszczona, jest w czasie stopniowej renowacji, która ma synagodze przywrócić cechy dawnej świetności.

5 sierpnia 2005 roku w synagodze odbyło się pierwsze od lat nabożeństwo [szabatowe](#), w którym uczestniczyła młodzież [żydowska](#) z [Polski](#), [USA](#) i [Izraela](#). Uroczystość zorganizowała [Polska Unia Studentów Żydowskich](#) we współpracy ze Światową Unią Studentów Żydowskich oraz [American Jewish Joint Distribution Committee](#).

W grudniu 2006 roku zakończyły się prace nad renowacją [dachu](#), prowadzone z inicjatywy [Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego](#), Urzędu Miejskiego w Ziębicach oraz Towarzystwa Miłośników Ziębic "Ducatus". Fundusze na remont przeznaczył Dolnośląski Urząd Marszałkowski. W 2007 roku trwały natomiast dalsze prace zabezpieczające.

Architektura

Murowany i [orientowany](#) budynek synagogi wzniesiono na planie prostokąta, w stylu [angielskiego neogotyku](#). Korpus jest kryty [dachem dwuspadowym](#). Od zachodu znajduje się trzykodygnacyjna [fasada](#) z wyższym centralnym [ryzalitem](#) pozornym, zaakcentowana w narożach [wieżyczkami](#) i nakryta płaskim dachem. Elewacje synagogi zdobione są łukowymi oknami oraz [ślepyimi wnękami](#).

We wnętrzu w zachodniej części znajduje się [przedsionek](#), z którego wchodzi się do obszernej głównej sali modlitewnej, którą z trzech stron otaczają drewniane [galerie dla kobiet](#).

Jednoprzestrzenne wnętrze posiada drewniany [strop](#) zdobiony podwieszonymi [szyszkami](#) oraz częściowo [polichromowanym](#) ornamentem roślinno-geometrycznym. Na ścianie znajdują się dwie uszkodzone tablice z początku [XX wieku](#), poświęcone pamięci [Juliusa](#) i Berty Schottländerów.

Synagoga - Synagoga w Ziębicach została wybudowana w 1845 roku, według projektu Tischlera z Wrocławia w stylu angielskiego neogotyku. A 30.10.1845 uroczyście poświęcona. W XIX w. gmina żydowska w mieście liczyła 40 rodzin 240 dusz. Znajduje się on na planie prostokąta, w typowym układzie: od wschodu znajdowała się sala modlitewna, a od zachodu przedsionek z babińcem. W narożnikach budynku po stronie zachodniej znajdują się wieżyczki.

Jednoprzestrzenne wnętrze posiada strop drewniany zdobiony podwieszonymi szyszkami i malaturą. Na ścianach zachowały się dwie uszkodzone tablice poświęcone pamięci Juliusa Schottländera, najzamożniejszego obywatela Wrocławia początków XX wieku, działacza społecznego i fundatora kilku zakładów opiekuńczych. Jeszcze przed II wojną światową Niemcy zdewastowali synagogę. Synagogę zamieniono na magazyn zbożowy w latach 1933/34. Po wojnie w 1946 ponownie konsekrowana i używana do 1968 r. Obecnie budynek opuszczony, w trakcie renowacji.

Ziębice Browar

Wybudowany w 1898 r. na miejscu starego browaru miejskiego. Do zakończenia wojny zabytek był własnością Ernsta Kirchnera. W stanie niezniszczonym przejęty został w 1945 r. i od razu rozpoczął produkcję. Zamknięty w 1997 r. Godne uwagi są freski na północnej i wschodniej ścianie budynku przedstawiające sceny związane z warzeniem i spożyciem piwa. Niestety budynek browaru znajduje się w bardzo złym stanie technicznym.

Ziębice

[Brama Paczkowska wraz z murami obronnymi](#)

Brama Paczkowska (baszta) pochodzi z 1491 r. Jako brama będąca częścią umocnień fortyfikacyjnych miasta stanowi jeden z najciekawszych zabytków tego typu w Polsce.

Zbudowana została na rzucie prostokąta, posiada łukowaty przejazd oraz doskonale zachowany

hełm ceglany, który warto zobaczyć. Z murów obronnych otaczających niegdyś miasto, których pierwotna wysokość wynosiła 10-12 m, przetrwały jedynie fragmenty. Najlepiej zachowane znajdują się w południowo-wschodniej części miasta i są atrakcją turystyczną Ziebic.

Spacer po Paczkowie rozpoczynamy w Rynku, przy Ratuszu
(*tablica informacyjna - plan miasta*)

Początek: punkt widokowy - wieża ratuszowa (czynne od 10.00 do 17.00, bilet normalny 3 zł, bilet ulgowy 1,5 zł).

(*zwiedzanie ok. 20 min.*)

Następnie: spacer po Rynku - zabytkowe kamienice
(*zwiedzanie ok. 20 minut*)

Po obejrzeniu zabudowy rynkowej kierujemy się ul. Wrocławską do Bramy Wrocławskiej - możliwość wejścia na wieżę, punkt widokowy (opłata za wstęp w pobliskim kiosku: bilet normalny 3 zł, ulgowy 1,5 zł).

(*dodatkowe zwiedzanie ok. 20 min.*)

Następnie: spacer wzdłuż murów w górę plant miejskich, dochodzimy do Bramy Nyskiej przy ulicy Wojska Polskiego, kierując wzrok w lewą stronę ujrzymy charakterystyczny budynek - Dom Kata.

(*łącznie spacer ok. 10 minut*)

Następnie: idąc plantami wzdłuż murów obronnych mijamy po lewej stronie dawny cmentarz z zachowaną bryłą kościoła cmentarnego. Przechodząc przez „Furtę Zmarłych” dochodzimy do monumentalnego kościoła parafialnego pw. św. Jana Ewangelisty. (*spacer ok. 5 minut + zwiedzanie*

kościół ok. 15 minut)

Następnie: przez „Furtę Zmarłych” powrót do parku, skręcamy w lewo wzdłuż murów obronnych, dochodzimy do Bramy Kłodzkiej. (*spacer ok. 5 minut*)

Następnie: od Bramy Kłodzkiej dalej plantami, mijamy po prawej budynek Zespołu Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej, dochodzimy do pomnika Armii Krajowej, dalej wzdłuż murów obronnych udajemy się do Bramy Ząbkowickiej.

(*spacer ok. 10 minut*)

Następnie: spod Bramy Ząbkowickiej skręt w lewo w ulicę Pocztową, kierunek – Muzeum Gazownictwa

(ul. Pocztowa 6, czynne: pon.-pt. 8.00 do 14.00, bilety: normalny 4 zł, ulgowe 2 zł lub 1 zł).

(*zwiedzanie muzeum: ok. 30 minut*)

Na koniec: po wyjściu z Muzeum Gazownictwa warto wrócić do parku, kierując się

w lewo, wzdłuż murów dojść do neogotyckiego kościoła pw. Matki Bożej Nieustającej

Pomocy

Mury obronne

Średniowieczne mury obronne Paczkowa to unikatowa atrakcja nie tylko na miarę tego miasta, ale i całej Polski. Zachowały się tutaj baszty łupinowe, pochodzące z XIV wieku, które należą do najlepiej zachowanych zabytków tego typu w naszym kraju. Do dnia dzisiejszego Paczków może poszczycić się 19 basztami z 24 niegdyś istniejących.

Podziwiać można też tutaj bardzo dobrze zachowane mury miejscami wysokie na 7 metrów, zbudowane z kamienia łamanego. Otaczają one miasto regularnym owalem o długości 1200 metrów. To właśnie dzięki tym murom obronnym Paczków znany jest dziś jako "Polskie Carcassonne".

Wieże w **Paczkowie**

Wieże bramne to również pozostałości po zewnętrznych umocnieniach Paczkowa, wzniesionych w XIV i XV wieku. W dobrym stanie do dziś zachowały się charakterystyczne wieże będące częścią dawnych budynków bramnych.

Widokowa Wieża Bramna [Wrocławska](#) (Dolna) - najstarsza z XIV wieku, wysoka na 30 m
ul. Wrocławska
tel. 77/ 431-61-77
Czynna: V-IX 10.00-18.00

Wieża Bramna [Kłodzka](#) (Górna) - z przełomu XIV i XV wieku, wysoka na około 22 m
ul. Narutowicza

Wieża Bramna Ząbkowicka (Łaziebna) - z przełomu XIV i XV wieku, około 27 m
ul. Sikorskiego

Brama Nyska - renesansowa budowla z XVI wieku, stoi przy niej mur obronny, a na jego koronie powstała drewniana, zadaszona galeria spacerowa z pomostami widokowymi i hurdycją.
ul. Krasińskiego

Trasa Turystyczna

Trasa turystyczna po murach w Paczkowie to bardzo ciekawa atrakcja w mieście. Mierzy ona około 77 metrów, główna trasa prowadzi na wysokości około 7 metrów, chodnikiem o szerokości prawie 1,5 m. Na poziomie pierwszej baszty turyści mają możliwość wejścia po drewnianych schodach na ganek strzelniczy, na wysokości około 13,5 m.

Galeria prowadzi dalej do kolejnej baszty, gdzie turyści mogą wspiąć się na dalszy pomost (15,5 m) lub zejść z trasy. Ostatnim przystankiem tej niecodziennej trasy turystycznej jest trzecia baszta z zadaszonym gankiem na planie półkola.

Muzeum Gazownictwa

Muzeum Gazownictwa mieści się w starych budynkach gazowni, która wybudowana w roku 1902 dostarczała gaz dla potrzeb miasta do połowy roku 1977. Obecnie teren gazowni w całości przeznaczono na skansen gazownictwa. Stanowi on jedyny w Polsce obiekt, gdzie zachowały się w całości urządzenia do produkcji gazu miejskiego.

W muzeum prezentowana jest pełna gama różnorodnych urządzeń gazowych stosowanych w gospodarstwach domowych. Szczególną atrakcją stanowi unikalna kolekcja gazomierzy - najstarsze pochodzą z ubiegłego wieku.

W 2007 roku zakończyła się gruntowna modernizacja Muzeum, która przekształciła teren ekspozycyjny w niezwykle nowoczesne centrum muzealno-wystawienniczo-szkoleniowe, łączące w sobie tradycję z technologicznymi nowinkami. Interaktywne wystawy znakomicie pokazują historię gazu domowego i przemysłowego, poszerzając wiedzę odwiedzających na ten temat.

Więcej o Muzeum Gazownictwa w Paczkowie można poczytać tutaj lub na oficjalnej stronie internetowej obiektu: www.muzeumgazownictwa.pl

TELEFON 77 431 6834

Cztery bramy i trzy wieże

Elementami zachowanych obwarowań Paczkowa są także trzy wieże bramne - Wrocławska, Kłodzka i Ząbkowicka - oraz brama Nyska.

Pierwsza z nich, ulokowana przy ulicy Wrocławskiej, jest najstarsza i najpotężniejsza - mierzy ok. 30 metrów. Powstała wraz z murami obronnymi w połowie XIV wieku. Częściowo rozebrana w pierwszej połowie XV wieku, została odbudowana w 1462 roku. Ustawiono wówczas przy niej pręgierz, czyli "słup hańby", przy którym wystawiano przestępców, wymierzając im zazwyczaj karę chłosty. Wieża jest pozostałością potężnego założenia bramnego, na które składały się: budynek bramny, most nad fosą i przedbramie, w którym mieściło się miejskie więzienie. W zwieńczeniu baszty dojrzeć można charakterystyczny krenelaż ze strzelnicami.

Wieża Wrocławska udostępniona jest turystom - na jej szczycie zorganizowany jest punkt widokowy, z którego roztacza się znakomita panorama miasta. Czynna jest od poniedziałku do piątku, w godzinach od 6:00 do 18:00, w weekendy od 9:00 do 16:00 (klucz dostępny w Kiosku Ruchu przy ul. Armii Krajowej).

Wieża Bramy Kłodzkiej znajduje się na zamknięciu ulicy Narutowicza. Pochodzi z przełomu XIV i XV wieku, a w kolejnym stuleciu została znacznie podwyższona. Strzegła miasto przed ewentualnym nadejściem wroga od strony Czech. W okresie renesansu otrzymała attykę w kształcie rybich ogonów. Według podań, była to „wieża głodowa“, do której trafiali skazani na śmierć rzezimieszkowie. Mierzy ok. 22 metrów.

Bardzo zbliżona wyglądem do Wieży Kłodzkiej jest wieża strzegąca Bramy Ząbkowickiej (podobna attyka, ale brak murowanego ostrosłupa), znajdującej się przy ulicy Sikorskiego. Wieża, zwana również „Łaziebną“ powstała na przełomie XIV i XV wieku, a swoją drugą nazwę zawdzięcza bezpośredniemu sąsiedztwu z dawną łaźnią miejską. Jej wysokość sięga ok. 27 metrów.

Brama miejska przy ulicy Wojska Polskiego zwana jest Nyską i prowadzi z miasta w kierunku Nysy. Powstała w 1573 roku, a strzeże jej potężna baszta łupinowa. W 1778 roku brama została zamurowana, ale już w 1819 roku została ona ponownie otwarta. Jedną z ciekawszych paczkowskich atrakcji turystycznych jest drewniana, zadaszona galeria spacerowa z pomostami widokowymi i hurdycją na koronie muru obronnego przy Bramie Nyskiej.

Zaprojektowana trasa turystyczna po murach mierzy ok. 77 metrów. Główna trasa spacerowa prowadzi na wysokości ponad 7 metrów, gdzie zamontowany został chodnik ścieżki o szerokości prawie 1,5 m. Na poziomie pierwszej baszty, zwiedzający mają możliwość wejścia po drewnianych schodach na ganek strzelniczy na wysokości ok. 13,5 m. Galeria poprowadzi dalej do kolejnej baszty - tam turyści mogą wspiąć się na dalszy pomost (tym razem na wysokości 15,5 m) lub zejść ze ścieżki. Ostatnim przystankiem jest trzecia baszta, zaprojektowano na niej hurdycję - rodzaj drewnianego, zadaszonego ganku na planie półkola.

Ścieżka Widokowa Bramy Nyskiej czynna jest w sezonie letnim od godz. 9:00 do 18:00, poza sezonem od godz. 8:00 do 16:00. Wejście jest bezpłatne. Dzieci do lat 15 mogą wejść na Ścieżkę tylko i wyłącznie pod opieką osób dorosłych.

Kościół Parafialny p.w. św. Jana Ewangelisty

Monumentalny kościół góruje ponad miastem i zwraca uwagę potężną wieżą i charakterystycznym wykończeniem dachu w formie tzw. „jaskółczych ogonów“. Ta potężna budowla uchodzi za najświetniejszy kościół warowny w Europie Środkowej i książkowy przykład gotyckiej architektury sakralnej.

Monumentalny kościół góruje ponad miastem i zwraca uwagę potężną wieżą i charakterystycznym wykończeniem dachu w formie tzw. „jaskółczych ogonów“. Ta potężna budowla uchodzi za

najśłynniejszy kościół warowny w Europie Środkowej i książkowy przykład gotyckiej architektury sakralnej.

Kościół, jak głosi tradycja, zbudowano w miejscu rozebranej drewnianej świątyni. Budowę rozpoczęto w 1350 roku (trwała ok. 30 lat), a jej promotorem był najprawdopodobniej biskup Przecław z Pogorzeli, panujący w latach 1341-1376.

Obecny kształt kościoła jest wynikiem przekształceń w stylu renesansowym, barokowym i neogotyckim. W XV wieku do prezbiterium od południa dobudowano dwuprzęsłową kaplicę pw. Najświętszej Marii Panny. Wieża, częściowo rozebrana w 1429, została odbudowana w 1462 r. Wówczas utworzono również jej górną kondygnację.

W XVI wieku, w obawie przed tureckimi najazdami, kościół przebudowano i ufortyfikowano, nadając mu funkcje obronne - przekształcono dachy i dobudowano mury tarczowe zakończone attyką. W południowej nawie postawiono okrągłą kamienną studnię, którą w XIX wieku zwieńczono żelazną nadbudową. Według podań, w studni tej - zwanej „tatarską” - mieszkańcy nie tylko czerpali wodę, ale również, w razie ataku wroga, mogli znaleźć w niej schronienie.

Wewnątrz świątyni zachowały się cenne zabytki rzeźby (m.in. dzieła dłuta Wita Stwosza), neogotycki ołtarz i XIX-wieczna ambona. Szczególną uwagę zwracają także sklepienia świątyni, które znakomicie ilustrują bogactwo gotyckich rozwiązań różnorodnych form i typów. Główną nawę przesklepiają formy gwiaździste, nawy boczne posiadają sklepienia trójpodporowe, a w prezbiterium występują rzadko spotykane na Śląsku sklepienia sieciowe. W jednej z kaplic znajduje się bardzo rzadki wariant sklepienia gwiaździstego. Przegląd ten uzupełniają także kolebkowo-krzyżowe sklepienia w kruchtach.

Legendarny Dom Kata

Owiany licznymi legendami budynek jest, obok murów obronnych i kościoła warownego, głównym symbolem Paczkowa. Dom Kata to budynek o charakterystycznym wyglądzie, wzniesiony metodą muru pruskiego, stojący niedaleko rynku, tuż za Wieżą Nyską.

Powstał w XVIII wieku i według podań mieszkał w nim paczkowski kat wraz z rodziną. Przemawia za tym także jego usytuowanie w pobliżu cmentarza i pierwszej szubienicy. Legenda głosi, że w samym Paczkowie oprawca nie wykonywał wyroków, bo zostałby zlinchowany przez mieszkańców.

W latach 2009-2010 Dom Kata został gruntownie wyremontowany. Przeprowadzona pod ścisłym nadzorem Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków renowacja przywróciła budynkowi dawną świetność i blask. Władze Paczkowa zorganizowały we wnętrzu tego zabytku Centrum Informacji Turystycznej, a także miejską "izbę pamięci", w której, oprócz stałej ekspozycji historycznych eksponatów, pamiątek i archiwalnych materiałów na temat Paczkowa, będą mogły odbywać się cykliczne wystawy malarskie, rzeźbiarskie lub fotograficzne.

Na pierwszym piętrze Domu Kata przygotowana została wystawa "Paczków - historia w przedmiotach". To stała ekspozycja zabytkowych przedmiotów, dokumentów, starodruków, naczyń, fotografii i widokówek z przeszłości Paczkowa. Ta niezwykła kolekcja pochodzi ze zbiorów Roberta Miodońskiego i Tomasza Kowala. Obaj panowie od kilkunastu już lat gromadzą zabytkowe przedmioty związane z historią "Polskiego Carcassonne". Prezentowane "gadżety" i kartki pocztowe ukazują nie tylko społeczną i gospodarczą przeszłość naszego miasta, ale również pozwalają na własne oczy zobaczyć, jak Paczków wyglądał na przełomie XIX i XX wieku. W drugim pomieszczeniu udostępniona jest "Izba Kata", czyli swoisty mini skansen rekonstruujący

---

izbę mieszkalną paczkowskiego oprawcy.

Centrum Informacji Turystycznej - DOM KATA
ul. Wojska Polskiego 23, 48-370 Paczków
tel. (77) 541 86 61

TOPIENIE MARZANNY Jezioro Paczkowskie - Zalew Paczkowski (*Jezioro Paczkowskie*) – **zbiornik retencyjny** powstały w wyniku zalania spiętrzonymi wodami **Nysy Kłodzkiej** stawów będących wyrobiskami żwirowni złożony z dwóch zbiorników, **Kozielno** i **Topola**, zlokalizowany jest na granicy **województwa dolnośląskiego** i **województwa opolskiego**. Jego podstawowa funkcja to ochrona przeciwpowodziowa. Żwirownia w dalszym ciągu funkcjonuje wydobywając żwir z obszaru jeziora. Spiętrzanie wody w zbiorniku wykorzystywane jest także do celów energetycznych, u wylotu każdego z nich znajduje się **elektrownia wodna**. Pojemność całkowita zbiornika wynosi 42,9 mln m³ Powierzchnia 6,9 km. Zapora betonowo ziemna

---

Zakwaterowanie w Łężycy u Stasia 17:00 Obiadokolacja
19:00 Impreza Pogański Wieczór

26.03.2017 Niedziela

10:30 Wyjazd do Pasterki /Góry Stołowe/

Startujemy z Pasterki, o godzinie 11. 00. Pierwszym celem wycieczki jest **Machowski Krzyż**, do którego niebieskim szlakiem docieramy w jakieś 20 minut. To rozdroże szlaków z kamiennym krzyżem. Tu znajduje się też turystyczne przejście graniczne do Czech. Stąd ruszamy czerwonym szlakiem na polankę o nazwie Panuv kriz (**Krzyż Pański** - 725 m n.p.m.), gdzie szlaki rozchodzą się na różne strony, w tym w tę, która nas najbardziej dziś interesuje, czyli na **Bozanovsky Spicak**. Oba krzyże, czy Pański i Machowski znaczą dawny szlak pątniczy z Czech do Wambierzyc.

Na polanie zatrzymujemy się na dłuższy odpoczynek.

Z polanki do szczytu **Bozanowskiego Szpiczaka** (vyhlidki) jest 1,5 km żółtym szlakiem. Ów szlak zatacza pętelkę wśród rozmaitych form skalnych. Idąc między nimi ma się wrażenie, jakby się poruszało labiryntami Błędnych Skał lub Szczelińca Wielkiego. Mijamy więc po drodze cały skalny zwierzyniec: wiewiórkę, wielbłąda, żółwia, kota, kaczkę, jastrzębia, jaszczurkę. Są też różne inne przedmioty, np. talerz, kowadło, głowa cukru

Bozanovsky Szpiczak (778 m n.p.m.)

Szczyt w południowej części Broumovskich Sten od północy górujący nad granicznych siodłem Machowskiego Krzyża. Wyrównany wierzchołek zajmuje skalny zwierzyniec, w którym znajdziemy m.in. wiewiórkę, żółwia, jaszczurkę, kaczkę, wielbłąda czy kota. Uwagę zwracają również skalne talerze oraz okazałe kowadło. Z platform na południowym skraju wierzchowiny ładnie widać najwyższe partie Gór Stołowych ze **Szczelińcem Wielkim** i **Skalniakiem**. Przez

Bozanovsky Szpiczak biegnie z siodła przy Pańskim Krzyżu żółty szlak okrężny, którego przejście zajmuje ok. pół godziny. Najbardziej dogodne dojście – z [Pasterki](#) szlakiem niebieskim do Machowskiego Krzyża, potem szlakiem czerwonym do Pańskiego Krzyża i na wspomnianą żółto znakowaną ścieżkę. Obok wspomnianego Pańskiego Krzyża biegł ongiś pątniczy szlak do wambierzyckiego sanktuarium.

Powrót do Schroniska.

18:00 Wyjazd do Wrocławia

ŚWIADCZENIA

Nocleg w pensjonacie Łężyce u Stasia

Ubezpieczenie N.W.

Koszt 90 ZŁ

Obiadokolacja 20 ZŁ

